

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 31.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915690168320/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

gument og vendte det imod mig selv i sit Gensvar: »Jeg har alt sagt Dig, at ved Fornuften ledes vi til at antage, ved Selvsyn mene vi at se, men endelig af Kirken lære vi, at de fordømte plages af evig Kval; men alle disse trende Synsmaader, hvorved vi opfatte Kristendommens Grundpiller imellem Kirkens ufejlbare Dogmer, ere nødvendigvis prægede af de to Grundbetingelser for den humane Tænkning. Ethvert har sin tilstrækkelige Grund, og Selvmodsigelse maa ikke være. Kun inden for den menneskelige Synskreds gælder da dette Dogme saa vel som alle Videnskabens Sæminger. Men fæste vi Blikket paa Guds Væsens Almægt og Ubegribelighed, da vide vi, at vi slet intet vide, og alt, hvad Sansning, Tænkning, ja, endog Tro indgiver os at mene, opsuges da af denne ene Forestillings Svimmelhed. Jeg indrømmer Dig: absolut set er alting muligt, altsaa ogsaa, at Gud kan lede alle til at frelses frivillig, uagtet det synes os Modsigelse in adjecto. Men Du Taabe, ved Du da, om dette ej er saa, set fra Guds eget Synspunkt, hvor ingen Skræmte hindre hans Væsens Udfoldelse som almægtig Kærlighed. Kun staar det fast: For os er denne Viden ej. Og derfor lærer Kirken viselig: Du skal tro paa de fordømtes Undergang. Og medens den ikke forbyder Filosoffen at søge paa at kaste Blikket længere end den Lærebygningens Stenkuppel, hvor de enkelte Dogmer lyse som evige Stjernebilleder, naar han atter ydnyg erkender sit Væsens Grænse og Lærens Sandhed, siger den: Størst Fortjeneste og Skønhed vindes ved den enfoldige Tro».

Saaledes talte Doctor subtilis, medens jeg stod sanderknust og harmfuld paa mig selv som en rejiceret Baccalaureus. Thi jeg følte mig grebet i en Filosofs den værste Forsyndelse, som er at forveksle transcendental Tænkning med immanent, eller hvad er det samme: det absoluttes Synspunkt med det relatives.

Men atter sluttede han med disse Ord: »Vi tro, fordi Gud vil. Vi tro det, som Gud vil. Og just paa Grund af Mysteriernes Dunkelhed for Tanken vinde vi herlig Fortjeneste ved ydnyg Tro.» Med disse Ord kastede han sig paa Knæ med brændende Øjne, hvis Flammer ikke slukkedes af de fromme Taarer, der fyldte dem, og af hans Mund brast ud et Paternoster, hvis simple Ord dog fyldte Luften som en Jubelhymne, fordi de bares af hans dybe Aand.

Da udgik der en Sang foruden Ord af Himmels blaå Bjærg, og